

Schriftelijke vragen ex art. 42 RvO van de gemeenteraad van Woerden naar aanleiding van het memo openbaarmaking documenten Ferm Werk n.a.v. Woo-verzoeken

Inleiding

Op 16 december heeft het college van b en w van Woerden een memo naar de gemeenteraad gestuurd met als onderwerp: Woo-verzoeken Ferm Werk.¹⁾ In dit memo kondigt het college aan, een aantal documenten n.a.v. verschillende verzoeken in het kader van de Wet open overheid (Woo), voorheen Wob, op passende wijze met de gemeenteraad te delen. Daarmee is alle informatie uit die documenten openbaar. De openbaarmaking heeft betrekking op ruim 1000 pagina's die wij goed hebben bestudeerd en hieruit volgen veel vragen die op verschillende thema's betrekking hebben.

Vragen:

Algemeen

1. In de stukken wordt regelmatig gerefereerd aan privé e-mailadressen van wethouders en bestuursleden van de Raad van Commissarissen van Ferm Werk. Ook zijn privé e-mailadressen van bestuurders regelmatig zwartgelakt.
 - a. Is het gebruikelijk dat wethouders van de gemeente Woerden onderling en in Gemeenschappelijke Regelingsverband met elkaar communiceren middels privé middelen? Bijvoorbeeld e-mailadressen, privé-telefoons, etc.
 - b. Bestaan er binnen de gemeente Woerden regels over het gebruik van privé communicatiemiddelen tussen wethouders en collega's uit andere gemeenten? Zo, ja, waar zijn die te vinden?
 - c. Valt communicatie via privé-communicatiemiddelen binnen het bereik van de Wet open overheid?
 - d. Is het college het met ons eens dat alle vormen van communicatie die in de uitoefening van de publiekelijke taak wordt gebruikt, met de daarvoor bestemde (zakelijke) middelen worden gedaan?
2. Er is in de beschikbaar gestelde documenten veel zwartgelakt.
 - a. Hoe kan de gemeenteraad controleren of niet meer dan de Wet open overheid toestaat is zwartgelakt? Is hierop een externe screening gedaan?
 - b. In september/oktober 2020 blijkt er onduidelijkheid te bestaan over de verantwoordelijkheden tussen het Dagelijks Bestuur (DB) en de Raad van Commissarissen (RvC) van Ferm Werk. Vijverberg Advocaten en Adviseurs en Pels Rijcken Advocaten onderzoeken de organisatiestructuur van Ferm Werk en rapporteren daar over aan het DB en de RvC.
 - Waarom zijn de bevindingen van deze advocatenkantoren zwartgelakt in de documenten? Dit gaat toch over de organisatiestructuur en niet over informatie uit de privésfeer of gevoelige informatie?
3. Zijn er voor, tijdens of na het onderzoek van Bezemer & Schubad nog meldingen over deze kwestie Ferm Werk bij het DB, de RvC, het college van b en w binnen gekomen? Of is er anderszins nog nieuwe of aanvullende informatie over de kwestie beschikbaar gekomen die

¹⁾ <https://gemeenteraad.woerden.nl/stukken/Stukken-van-college-aan-raad/2022/12>

- geen deel of niet volledig deel heeft uitgemaakt van het onderzoek van Bezemer & Schubad?
Indien er extra informatie is, hoe en wanneer kan de gemeenteraad daar inzicht in krijgen?
4. Kunnen raadsleden de stukken die onder de Woo-verzoeken vallen in hun originele vorm inzien, dus zonder zwartgelakte delen? Waarom wel/niet?
 5. Kunnen raadsleden stukken die niet onder deze woo-verzoeken vallen maar wel betrekking hebben op deze kwestie Ferm Werk opvragen en inzien? Waarom wel/niet?
 6. Welke 'best practices' zijn er gelet op de wijze waarop er tussen bestuurders onderling is gecommuniceerd en gehandeld?

Procedure om tot invulling te komen van een vacature als bestuurder

7. Is het gebruikelijk dat er bij vacatures voor topfuncties binnen de gemeentelijke organisatie en aan de gemeente gerelateerde organisaties zoals Gemeenschappelijke Regelingen antecedentenonderzoek wordt gedaan bij de topkandidaat? Zo, nee waarom wordt dergelijk onderzoek niet gedaan?
8. Wordt er bij vacatures voor topfuncties binnen de gemeentelijke organisatie en aan de gemeente gerelateerde organisaties zoals Gemeenschappelijke Regelingen gevraagd naar een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG)? Waarom wel/niet?
9. Gaat de gemeente Woerden er van uit dat wanneer iemand om een VOG wordt gevraagd dat deze VOG ook klopt en dat bijvoorbeeld eerdere werkgevers geen informatie achterhouden? Waarom wel/niet?
10. Is het gebruikelijk dat er bij vacatures voor topfuncties binnen de gemeentelijke organisatie en aan de gemeente gerelateerde organisaties zoals Gemeenschappelijke Regelingen, een assessment van de topkandidaat wordt gedaan? Welke consequenties heeft het voor een kandidaat als het assessment niet wordt gehaald?
11. Uit de Woo-documenten blijkt dat er eind september 2020 een nieuwe directeur a.i. Ferm Werk is aangenomen. De Raad van Commissarissen is daarbij niet geconsulteerd. Wat was de rol van de RvC bij het aannemen van een directeur of directeur a.i.? Hoe ging dit bij eerdere procedures?

Raad van Commissarissen

12. Wat waren de taken van de Raad van Commissarissen (RvC) in 2020 ten tijde dat de kwestie Ferm Werk zich openbaarde?
13. Er zijn in september 2020 twee meldingen over integriteit binnen Ferm Werk gedaan. De eerste melding (Anoniem) kwam binnen bij de RvC, de tweede melding (Melder) kwam binnen bij zowel de RvC als het Dagelijks Bestuur (DB). In de Integriteits- en gedragscode Ferm Werk staat bij een bepaald type meldingen deze direct tot de RvC gericht dienen te worden. Welke bevoegdheden en faciliteiten had de RvC om aan die taak goed invulling te kunnen geven?
14. Er waren in september 2020 verschillende reglementen van orde, reglement vertrouwenspersoon, beleid ongewenst gedrag, integriteits- en gedragscode en handboek Ferm Werk geldig. Hoe voorzagen deze regels in meldingen die op verschillende niveau's binnen de organisatie binnenkwamen? Met ander woorden, konden de RvC en het DB onafhankelijk van elkaar deze kwestie onderzoeken?

15. Op 1 mei 2022 is Ferm Werk N.V. opgeheven. Daarbij is ook de Raad van Commissarissen opgeheven omdat die binnen deze N.V. viel.
 - a. Waarom is Ferm Werk N.V. opgeheven?
 - b. Hoe en wanneer is de gemeenteraad van Woerden geïnformeerd over het opheffen van deze N.V.?
 - c. De Raad van Commissarissen heeft sinds jaar en dag een advies- en controlerende functie binnen Ferm Werk gehad. Hoe en wanneer is de gemeenteraad van Woerden geïnformeerd dat deze belangrijke adviesfunctie is komen te vervallen?
 - d. Nu de RvC is komen te vervallen, welke instanties worden heringericht om de adviserende en controlerende rol die de RvC had over te nemen?
 - e. De RvC heeft een belangrijke rol gespeeld in de kwestie Ferm Werk van september 2020. Vindt het college dat ook, de woo-stukken gelezen hebbende?
 - f. Is het college met ons van mening dat nu de RvC is opgeheven het DB wel een erg krachtige en onafhankelijke rol heeft gekregen? Welke dilemma's brengt de nieuwe positie van het DB binnen Ferm Werk met zich mee?
 - g. Nu de positie van het DB sinds het opheffen van de N.V. is verstevigd, welke effect heeft dat op de controlerende en kaderstellende rol van de gemeenteraad en hoe wordt de raad goed in positie gebracht om in deze nieuwe constellatie haar rol te pakken?

College van burgemeester en wethouders Woerden

16. Uit de tijdlijn blijkt dat er op 27 oktober een overleg is ingepland tussen de voorzitter van de RvC, de voorzitter van het DB en burgemeester Molkenboer. Wanneer en hoe is de burgemeester voor het eerst geïnformeerd over deze kwestie Ferm Werk?
17. Wanneer is de rest van het college voor het eerst door de verantwoordelijk wethouder geïnformeerd?
18. Hoe en wanneer is het college van b en w op de hoogte gehouden van de voortgang in deze kwestie Ferm Werk?
19. Hoe, wanneer en waarover heeft er besluitvorming binnen het college van b en w over deze kwestie Ferm Werk plaatsgevonden?
20. Tijdens de gemeenteraadsvergadering van 24 juni 2021 is het raadsvoorstel bekrachtiging geheimhouding personele kwestie als hamerstuk door de gemeenteraad aangenomen. In hoeverre heeft het college van b en w, die dit raadsvoorstel heeft ingebracht, gecontroleerd of de inhoud van het onderliggende geheime document inhoudelijk klopte en dat de gemeenteraad hiermee volledig en inhoudelijk correct geïnformeerd werd?
21. Vindt het college van b en w dat de termen die in het geheime stuk aan de raad zijn gebruikt om de kwestie Ferm Werk te beschrijven, de raad voldoende in positie hebben gebracht om zich een oordeel te vormen over hetgeen zich er bij Ferm Werk mogelijk had afgespeeld? Waarom wel/niet?
22. Er zijn bijzonder veel advocaten en adviseurs bij deze kwestie betrokken, bovendien maakt een vaststellingsovereenkomst onderdeel uit van deze kwestie. Wat zijn de kosten die met deze gehele kwestie gemoeid zijn, hoe en wanneer worden die kosten inzichtelijk gemaakt voor de gemeenteraden en zijn er nog lopende kosten of worden er nog kosten in deze kwestie verwacht?

23. Waarom waren de regels met betrekking tot gedrag, integriteit, etc. binnen Ferm Werk niet eenduidig?

Dagelijks Bestuur Ferm Werk

24. De eerste, anonieme melding, is binnen gekomen bij de Raad van Commissarissen op 9 september 2020. Waarop de RvC het initiatief heeft genomen voor een uitgebreid onderzoek naar de melding. In een e-mailbericht van 21 september 2020 geeft de voorzitter van het DB aan dat de RvC opdrachtgever is van dat onderzoek. Wat heeft het DB er toe doen besluiten om ook opdrachtgever te willen zijn in dit onderzoek?
25. De voorzitter van de RvC neemt vervolgens contact op met een aantal mensen binnen Ferm Werk die “draggers van kennis” kunnen zijn. Er wordt een lijst van 5 a 6 personen opgesteld die gehoord zullen worden. Vervolgens is daar binnen de Appgroep van het DB op 24 september 2020 onrust over. Zo ook in diezelfde Appgroep op 6 oktober 2020: “Wat zegt Rinus nu??? Zij zetten in op breed onderzoek: persoon., angstcultuur en mt wisselingen.”(p800)
- Waarom ‘schrikt’ het DB er van om een zestal “draggers van kennis” om informatie te vragen over deze kwestie?
 - Uiteindelijk wordt besloten om niet zes maar twee mensen uit te nodigen voor een hoorgesprek met Bezemer & Schubad. Waarom is besloten om slechts met 2 mensen te spreken? Hoe is het besluit tot stand gekomen om slechts 2 personen te horen? Waren de leden van de RvC hiermee tevreden en waaruit blijkt dat?
26. Waarom zijn de thema’s angstcultuur en het hoge ziekteverzuim in de top van Ferm Werk, (mn. Burn out) niet nader onderzocht?
27. Op 21 januari 2021 doet Bezemer & Schubad (B&S) verslag van hun onderzoek. De onderzoeksopdracht is o.a. om door middel van vooronderzoek voldoende geconcretiseerd te krijgen welke feiten en omstandigheden aan de melding ten grondslag liggen? Er is door B&S een onderzoeksteam van deskundigen ingesteld waarin ook een gedragsdeskundige zitting heeft. B&S stelt op p. 11 van hun onderzoek als conclusie: “Mocht daadwerkelijk van dit gedrag sprake zijn, dan staan de reputatie en de cultuur van de organisatie, maar ook de veiligheid en het welbevinden van medewerkers op het spel, gezien de aard en de impact van de melding.” Op p. 14 van het onderzoeksrapport van B&S staat als advies: “De commissie heeft voldaan aan de opdracht een onderzoek te verrichten. Zij blijft bij haar bevindingen en conclusies. De commissie adviseert op grond van het voorgaande tot een deskundig onderzoek naar de melding.”
- Waarom heeft het DB geen gehoor gegeven aan het advies van het deskundigenbureau van Bezemer & Schubad om een deskundig onderzoek te laten doen naar de melding?
 - Welke expertise had het DB van Ferm Werk om het advies van het deskundigenteam (incl. gedragsdeskundige) van Bezemer & Schubad in de wind te slaan?
 - Was de Raad van Commissarissen het eens met het DB om geen vervolgonderzoek naar de melding te doen? Waarom wel/niet?
28. In een mailbericht van 14 oktober 2020, een mailbericht van 1 december 2020 en een Appbericht van 3 december 2020, worden drie uitkomstopties van het Bezemer & Schubad onderzoek genoemd: 1. Niets aan de hand, 2. Duidelijk is wat zich heeft afgespeeld, 3. Er heeft zich iets afgespeeld maar de lezingen daarover verschillen dermate dat nader

onderzoek wenselijk is (gezien de ernst van de kwestie). Welke van deze drie opties is uiteindelijk als conclusie en advies uit het Bezemer & Schubad onderzoek naar voor gekomen?

29. Eind januari 2020 heeft Bezemer & Schubad haar bevindingen gepresenteerd. Toch duurt het tot oktober totdat de twee personen die door B&S gehoord zijn in het onderzoek worden geïnformeerd over de uitkomst. Waarom duurt dat zo lang, deze mensen voelen zich slachtoffer.
30. Heeft Bezemer & Schubad naar aanleiding van deze kwestie nog contact gehad met het DB, AB of de RvC van Ferm Werk om te vragen waarom er niets met hun advies gedaan is? Indien dat contact er geweest is hoe is daar vanuit Woerden op gereageerd?
31. In de beginfase van deze kwestie Ferm Werk werd het communicatiebureau WePublic ingezet in de communicatie. De communicatie over de uitkomst van het B&S onderzoek richting de twee melders komt ons wat bot over. Is in deze fase ook nog gebruik gemaakt van een communicatiebureau? Waarom wel/niet?
32. Op 21 oktober 2021 werd de vaststellingsovereenkomst(vso) door de kantonrechter bekrachtigd. In deze vso zit een fors boetebeding in het geval mededelingen over deze kwestie aan derden wordt gedaan (Artikel 11) en een beding voor in het geval de beide melders waarmee Bezemer & Schubad heeft gesproken actie ondernemen (Artikel 15).
 - a. Waarom wordt er in deze vso op voorhand al vanuit gegaan dat melders nog niet klaar zijn met deze kwestie?
 - b. Waarom is er in deze kwestie ingestemd met allerlei bedingen, om Ferm Werk en de in de GR deelnemende gemeenteraden zoveel beperkingen op te leggen? Bijvoorbeeld door Anoniem en klager zoveel beperkingen op te leggen?
 - c. Welk effect heeft het boetebeding uit Artikel 11 op de informatievoorziening vanuit Ferm Werk of het college van b en w aan de gemeenteraad?
 - d. Op welke wijze heeft het boetebeding uit Artikel 11 een rol gespeeld bij de informatievoorziening aan de gemeenteraad van Woerden?
 - e. Heeft het boetebeding uit Artikel 11 invloed op de controlerende taak die de gemeenteraad heeft? Waarom wel/niet?
33. Welke beweegredenen hadden de bestuurders van FW N.V., de G.R. FW en de colleges van de vier deelnemende gemeenten om akkoord te gaan met art. 12 uit de VSO? De conclusie en het advies van B&S geeft namelijk aan dat er deskundig onderzoek nodig is?
34. Er blijkt een contract tussen de betrokkene en Ferm Werk N.V. te ontbreken. Welk gevolg heeft het ontbreken van dat contract in deze kwestie gehad?
35. Op 4 november 2021 is er in de openbaarheid (dus zonder zwartgelakte tekst) een mededeling geplaatst op de website van Ferm Werk. Deze mededeling maakt als "kernboodschap extern" deel uit van de stukken van de vaststellingsovereenkomst die deel uitmaakt van de stukken in dit woo-verzoek (zwartgelakte tekst) in deze kwestie. Deze mededeling is medio januari 2021 plotseling van de website van Ferm Werk verdwenen. Waarom is die mededeling plotseling van de website van Ferm Werk verdwenen en wie heeft daartoe de opdracht gegeven?
36. De mededeling op de website van Ferm Werk zoals beschreven onder vraag 35 wijkt fors af van de inhoud van de conclusie en het advies zoals dat op 25 januari 2021 door Bezemer & Schubad is gedaan. Waarom wijkt de inhoud van deze twee documenten zo van elkaar af terwijl het om dezelfde kwestie gaat?
37. De gemeenteraad van Woerden wacht nog steeds op de stukken over een nieuwe governancestructuur van Ferm Werk. Kan de gemeenteraad niet pas een goed oordeel over

een nieuwe governancestructuur vormen als het precies weet wat er aan de oude governancestructuur niet goed was?

Algemeen Bestuur Ferm Werk

38. In het Algemeen Bestuur (AB) van Ferm Werk hebben ook raadsleden uit de deelnemende gemeenten zitting.
- Zijn deze raadsleden alleen geïnformeerd over deze kwestie of hebben zij ook een rol gehad in de besluitvorming?
 - Is er aan deze in het AB zitting hebbende raadsleden op enig moment geheimhouding opgelegd waardoor zij informatie niet konden delen met de overige raadsleden in hun gemeente? Indien dat het geval is waarom? Indien dat niet het geval is waarom zijn de raden dan niet door deze AB leden geïnformeerd?
 - Hebben deze AB-raadsleden het gevoel gehad dat zij invloed hadden op deze kwestie of hebben zij de kennis die zij hierover hadden als een last ervaren?
 - Hebben de AB-raadsleden in deze kwestie, op ieder moment over dezelfde informatie kunnen beschikken als de DB-leden? Waarom wel/niet?
 - Waren de AB-raadsleden tijdens overleggen binnen het AB, gelijkwaardige partners van de DB-leden? En hadden deze AB-raadsleden invloed kunnen hebben op het eindresultaat van deze kwestie? Waaruit blijkt dit?
 - Heeft er een eindevaluatie met de AB-raadsleden plaatsgehad waarin zij konden aangeven hoe zij hun rol in deze kwestie ervaren hebben? Waarom wel/niet?
 - Is deze kwestie voor het college aanleiding om de rol van het AB-raadslid te herzien? Waarom wel/niet?
 - Heeft het AB-raadslid meer taken/rechten/plichten gekregen nu de Raad van Commissarissen op 1 mei 2022 is komen te vervallen? Waarom wel/niet?

Gemeenteraad Woerden

39. Is het college van mening dat de gemeenteraad van Woerden tijdig en volledig is geïnformeerd over deze kwestie Ferm Werk? Waarom wel niet?
40. Is het college van mening dat wanneer er onder geheimhouding informatie met de gemeenteraad wordt gedeeld, de gemeenteraad er vanuit moet kunnen gaan dat deze informatie correct en volledig is? Waarom wel/niet?
41. Is het college van mening dat het Raadsvoorstel – Bekracting geheimhouding verklaring omtrent personele kwestie, waarop door de gemeenteraad op 24 juni 2021 de geheimhouding is bekrachtigd, volledige en juiste informatie bevat?
42. Er zijn door wethouder Becht tijdens een besloten vergadering op 8 februari 2022 twee toezeggingen gedaan die op de openbare besluitenlijst zijn gepubliceerd. Een van die toezeggingen betreft een onderzoek dat is opengesteld voor oud-medewerkers van Ferm Werk. Er is in 2022 een onderzoek uitgevoerd bij Ferm Werk naar de huidige situatie maar niet naar de situatie in het recente verleden (2020). Waarom is dat onderzoek ondanks de toezegging van de wethouder niet uitgevoerd?

Participatieraad Woerden

43. Is de participatieraad Woerden, op enig moment, van deze kwestie Ferm Werk op de hoogte gesteld? Indien dat het geval was wanneer was dat? Indien dat niet het geval is waarom niet?
44. Heeft de participatieraad een adviserende rol in deze kwestie gehad? Waarom wel/niet? Indien deze raad een rol had waaruit bestond die qua proces en inhoud?

Reem Bakker, Woerden&Democratie.